DOMSTOLENS DOM (Anden Afdeling)

9. marts 2006 *

I sag C-436/04,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 35 EU, indgivet af Hof van Cassatie (Belgien) ved afgørelse af 5. oktober 2004, indgået til Domstolen den 13. oktober 2004, i straffesagen:

Leopold Henri Van Esbroeck

har

DOMSTOLEN (Anden Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, C.W.A. Timmermans, og dommerne R. Schintgen (refererende dommer), R. Silva de Lapuerta, G. Arestis og J. Klučka,

generaladvokat: D. Ruiz-Jarabo Colomer
justitssekretær: fuldmægtig K. Sztranc,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 22. september 2005.

* Processprog: nederlandsk.

efter at der er afgivet indlæg af:

— Leopold Henri Van Esbroeck ved advocaat T. Vrebos

— den tjekkiske regering ved T. Boček, som befuldmægtiget

— den nederlandske regering ved H.G. Sevenster og C.M. Wissels, som befuldmægtigede

— den østrigske regering ved C. Pesendorfer, som befuldmægtiget

— den polske regering ved T. Nowakowski, som befuldmægtiget

— den slovakiske regering ved R. Procházka, som befuldmægtiget

— Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved W. Bogensberger og R. Troosters, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 20. oktober 2005,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 54 og 71 i konventionen om gennemførelse af Schengen-aftalen af 14. juni 1985 mellem regeringerne for staterne i Den Økonomiske Union Benelux, Forbundsrepublikken Tyskland og Den Franske Republik om gradvis ophævelse af kontrollen ved de fælles grænser (EFT 2000 L 239, s. 19, herefter »gennemførelseskonventionen«), undertegnet den 19. juni 1990 i Schengen (Luxembourg).

2 Dette spørgsmål er blevet rejst under en straffesag i Belgien mod Leopold Henri van Esbroeck vedrørende handel med euforiserende stoffer.

Retsforskrifter

Konventionen om gennemførelse af Schengen-aftalen

3 I henhold til artikel 1 i protokollen om integration af Schengen-reglerne i Den Europæiske Union, der i henhold til Amsterdam-traktaten er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab (herefter »protokollen«), bemyndiges 13 medlemsstater af Den Europæiske Union til at indføre et tættere indbyrdes samarbejde inden for anvendelsesområdet for Schengen-reglerne, således som disse er defineret i bilaget til protokollen.

4 De således definerede Schengen-regler omfatter bl.a. aftalen mellem regeringerne for staterne i Den Økonomiske Union Benelux, Forbundsrepublikken Tyskland og Den Franske Republik om gradvis ophævelse af kontrollen ved de fælles grænser, undertegnet i Schengen den 14. juni 1985 (EFT 2000 L 239, s. 13, herefter »Schengen-aftalen«), samt gennemførelseskonventionen.

5 Protokollens artikel 2, stk. 1, første afsnit, bestemmer, at fra datoen for Amsterdam-traktatens ikrafttræden, dvs. fra den 1. maj 1999, er Schengen-reglerne umiddelbart gældende for de medlemsstater, der er nævnt i protokollens artikel 1.

6 I medfør af protokollens artikel 2, stk. 1, andet afsnit, andet punktum, traf Rådet for Den Europæiske Union den 20. maj 1999 afgørelse 1999/436/EF om fastsættelse, i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og traktaten om Den Europæiske Union, af retsgrundlaget for hver af de bestemmelser og afgørelser, der udgør Schengen-reglerne (EFT L 176, s. 17). Det fremgår af afgørelsens artikel 2, sammenholdt med bilag A til afgørelsen, at Rådet valgte artikel 34 EU og 31 EU samt artikel 34 EU, 30 EU og 31 EU, der er indeholdt i afsnit VI i traktaten om Den Europæiske Union, som har overskriften »Bestemmelser om politisamarbejde og retligt samarbejde i kriminalsager«, som retsgrundlag for gennemførelseskonventionens artikel 54 og 71.

7 Gennemførelseskonventionens artikel 54, som findes i kapitel 3, der har overskriften »Straffedommes negative retsvirkninger«, og som hører under gennemførelseskonventionens afsnit III, som har overskriften »Politi og sikkerhed«, bestemmer:

»En person, over for hvem der er afsagt endelig dom af en kontraherende part, kan ikke retsforfølges af en anden kontraherende part for de samme strafbare handlinger, dersom sanktionen, i tilfælde af domfældelse, er fuldbyrdet, er ved at blive fuldbyrdet eller ikke længere kan kræves fuldbyrdet efter den dømmende kontraherende parts lovgivning.«

8 Gennemførelseskonventionens artikel 71, som findes i kapitel 6, der har overskriften »Narkotika«, og som hører under samme afsnit III, bestemmer:

»1. For så vidt angår direkte eller indirekte handel med narkotika og psykotrope stoffer af enhver art, herunder også cannabis, samt besiddelse af sådanne stoffer med henblik på videresalg eller udførsel, forpligter de kontraherende parter sig til i overensstemmelse med de eksisterende FN-konventioner [enkeltkonventionen af 1961 om kontrol med narkotiske midler, som ændret ved protokollen af 1972 om ændring af konventionen af 1961 om kontrol med narkotiske midler, og FN-konventionen af 20.12.1988 om ulovlig handel med narkotika og psykotrope stoffer] at træffe alle de foranstaltninger, der er nødvendige for at forebygge og bekæmpe ulovlig handel med narkotika og psykotrope stoffer.

2. De kontraherende parter forpligter sig til med administrative og strafferetlige foranstaltninger at forebygge og bekæmpe ulovlig udførsel af narkotika og psykotrope stoffer, herunder også cannabis, samt salg, levering og overdragelse af disse stoffer, jf. dog de relevante bestemmelser i artikel 74, 75 og 76.

3. Med henblik på at bekæmpe ulovlig indførsel af narkotika og psykotrope stoffer, herunder også cannabis, skærper de kontraherende parter kontrollen med person- og varebevægelser samt med transportmidler ved de ydre grænser. Disse foranstaltninger fastlægges nærmere af den arbejdsgruppe, der er nævnt i artikel 70. Denne arbejdsgruppe skal navnlig overveje en overflytning af det politi- og toldpersonale, der frigøres ved de indre grænser, samt overveje anvendelsen af moderne narkotikasporingsmetoder og narkotikahunde.

4. For at sikre overholdelsen af denne artikels bestemmelser overvåger de kontraherende parter i særdeleshed de steder, hvor der erfaringsmæssigt drives narkotikahandel.

5. For så vidt angår bekæmpelse af ulovlig efterspørgsel efter narkotika og psykotrope stoffer af enhver art, herunder også cannabis, gør de kontraherende parter alt, hvad der står i deres magt for at forebygge og bekæmpe de negative virkninger af denne ulovlige efterspørgsel. Hver enkelt kontraherende part er selv ansvarlig for, hvilke foranstaltninger der skal træffes med henblik herpå.«

Aftale indgået mellem Rådet for Den Europæiske Union og Republikken Island og Kongeriget Norge om disse to staters associering i gennemførelsen, anvendelsen og udviklingen af Schengen-reglerne

9 I overensstemmelse med protokollens artikel 6, stk. 1, blev der den 18. maj 1999 indgået en aftale mellem Rådet for Den Europæiske Union og Republikken Island og Kongeriget Norge om disse to staters associering i gennemførelsen, anvendelsen og udviklingen af Schengen-reglerne (EFT L 176, s. 36, herefter »aftalen«).

10 Artikel 1, litra b), i Rådets afgørelse 2000/777/EF af 1. december 2000 om en fuldstændig gennemførelse af Schengen-reglerne i Danmark, Finland og Sverige samt i Island og Norge (EFT L 309, s. 24) bestemmer i overensstemmelse med aftalens artikel 15, stk. 4, at alle de bestemmelser, der er omhandlet i aftalens bilag A og B, og som er trådt i kraft »for Island og Norge i deres indbyrdes forbindelser og i deres forbindelser med Belgien, Danmark, Tyskland, Grækenland, Spanien, Frankrig, Italien, Luxembourg, Nederlandene, Østrig, Portugal, Finland og Sverige«, anvendes fra den 25. marts 2001. Gennemførelseskonventionens artikel 54 og 71 er en del af nævnte bilag A.

11 Det følger heraf, at gennemførelseskonventionens artikel 54 og 71 har fundet anvendelse siden den 25. marts 2001 på forholdet mellem Kongeriget Norge og Kongeriget Belgien.

FN's konventioner angående narkotiske midler og psykotrope stoffer

12 Artikel 36 i enkeltkonvention af 1961 om kontrol med narkotiske midler, som ændret ved protokollen af 1972 (herefter »enkeltkonventionen«), bestemmer:

»Straffebestemmelser

1. a) Med forbehold af de indskrænkninger, der følger af en parts forfatning, skal vedkommende part træffe sådanne foranstaltninger, som tilsikrer: at dyrkning, produktion, fabrikation, udvinding, tilberedning, besiddelse, tilbud, udbud til salg, fordeling, køb, salg, levering på hvilke som helst betingelser, mæglerkurtage, forsendelse, forsendelse i transit, transport, import og eksport af narkotiske midler i modstrid med denne konventions bestemmelser og enhver anden handling, som efter partens mening vil være i modstrid med denne konventions bestemmelser, er strafbare forseelser, når de begås med overlæg, og at alvorlige overtrædelser er hjemfaldne til passende straf, særlig fængsel eller anden frihedsberøvende straf.

b) [...]

2. Med forbehold af de indskrænkninger, der følger af en parts forfatning, dens retssystem og nationale lovgivning,

a) i) skal enhver af de i stk. 1 anførte overtrædelser, hvis de begås i forskellige lande, betragtes som en særlig overtrædelse

[...]«

13 Artikel 22 i konventionen af 1971 om psykotrope stoffer (herefter »1971-konventionen«) indeholder en bestemmelse, der i det væsentlige er identisk med bestemmelsen i enkeltkonventionens artikel 36, stk. 2, litra a), nr. i).

Tvisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

14 Leopold Henri Van Esbroeck, der er belgisk statsborger, er ved dom af 2. oktober 2000 afsagt af førsteinstansretten i Bergen (Norge) idømt en fængselsstraf på fem år for den 1. juni 1999 ulovligt at have indført euforiserende stoffer (amfetamin, hash, ecstasy og diazepam) til Norge. Efter at have afsonet en del af dommen blev Leopold Henri Van Esbroeck prøveløsladt den 8. februar 2002 og under eskorte ført til Belgien.

15 Den 27. november 2002 blev der i Belgien rejst tiltale mod Leopold Henri Van Esbroeck, som den 19. marts 2003 førte til afsigelse af dom fra correctionele rechtbank te Antwerpen (Belgien), hvorved tiltalte blev idømt fængselsstraf på et år for bl.a. den 31. maj 1999 ulovligt at have udført ovennævnte euforiserende stoffer fra Belgien. Denne dom blev stadfæstet ved dom af 9. januar 2004 afsagt af hof van beroep te Antwerpen. Disse to retter anvendte enkeltkonventionens artikel 36, stk. 2, litra a), hvorefter hver af de lovovertrædelser, der er nævnt heri — bl.a. indførsel og udførsel af euforiserende stoffer — anses for at være særlige lovovertrædelser, når de begås i forskellige lande.

16 Leopold Henri Van Esbroeck har iværksat kassationsanke til prøvelse af denne dom, idet han har gjort gældende, at princippet ne bis in idem, der er fastsat i gennemførelseskonventionens artikel 54, er blevet tilsidesat.

17 Det er under disse omstændigheder, at Hof van Cassatie har besluttet at udsætte sagen og at forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Skal artikel 54 i [gennemførelseskonventionen] fortolkes således, at en belgisk ret skal anvende denne bestemmelse på en person, der efter den 25. marts 2001 er blevet strafforfulgt ved en kriminalret i Belgien for de samme gerninger, som vedkommende er blevet dømt for ved en dom afsagt den 2. oktober 2000 af en norsk kriminalret, hvor den idømte straf eller de trufne forholdsregler allerede er fuldbyrdet, når [aftalens] artikel 2, stk. 1, bestemmer, at bl.a. [gennemførelseskonventionens] artikel 54 først skal gennemføres og anvendes af Norge med virkning fra den 25. marts 2001?

Såfremt det første spørgsmål besvares bekræftende:

2) Skal [gennemførelseskonventionens] artikel 54, sammenholdt med artikel 71, fortolkes således, at strafbare handlinger med henblik på udførsel og indførsel, som vedrører de samme narkotika og psykotrope stoffer af enhver art, herunder også cannabis, og som strafforfølges som udførsel og indførsel i de forskellige stater, der har undertegnet [gennemførelseskonventionen], eller hvori Schengen-reglerne er gennemført og anvendes, anses for »de samme strafbare handlinger« i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i nævnte artikel 54?«

Om de præjudicielle spørgsmål

Om det første spørgsmål

18 Med sit første spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om princippet ne bis in idem, der er fastsat i gennemførelseskonventionens artikel 54, finder anvendelse under en straffesag, der er iværksat i en kontraherende stat vedrørende handlinger, der allerede har ført til domfældelse af den pågældende person i en anden kontraherende stat, selv om gennemførelseskonventionen endnu ikke var trådt i kraft i sidstnævnte stat på tidspunktet for denne domfældelse.

19 I denne forbindelse skal det for det første bemærkes, at Schengen-reglerne fandt anvendelse i Belgien fra den 1. maj 1999 og i Norge fra den 25. marts 2001. De forhold, som Leopold Henri van Esbroeck blev idømt straf for, blev begået mellem den 31. maj og den 1. juni 1999. Han blev endvidere dømt i Norge den 2. oktober 2000 for ulovlig indførsel af forbudte stoffer og i Belgien den 19. marts 2003 for ulovlig udførsel af de samme stoffer.

20 For det andet skal det bemærkes, at Schengen-reglerne ikke indeholder nogen specifik bestemmelse vedrørende tidspunktet for gennemførelseskonventionens artikel 54's ikrafttræden eller bestemmelsens tidsmæssige virkninger.

21 Det er for det tredje væsentligt — således som Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber med rette har anført — at problemet med anvendelsen af princippet ne bis in idem først opstår på det tidspunkt, hvor der indledes endnu en straffesag mod samme person i en anden kontraherende stat.

22 Eftersom det således er inden for rammerne af sidstnævnte retssag, at det påhviler den kompetente ret at afgøre, om alle betingelserne for anvendelse af nævnte princip er opfyldt, forudsætter anvendelsen af gennemførelseskonventionens artikel 54 ved denne sidste ret, at gennemførelseskonventionen er i kraft på dette tidspunkt i den kontraherende stat, hvor denne ret er beliggende.

23 Følgelig er den omstændighed, at gennemførelseskonventionen endnu ikke var trådt i kraft i den første kontraherende stat på det tidspunkt, hvor der blev afsagt endelig dom over den pågældende i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 54, ikke relevant.

24 Under disse omstændigheder skal det første spørgsmål besvares med, at princippet ne bis in idem, der er fastsat i gennemførelseskonventionens artikel 54, finder anvendelse på en straffesag, der er iværksat i en kontraherende stat vedrørende handlinger, der allerede har ført til domfældelse af den pågældende person i en anden kontraherende stat, selv om gennemførelseskonventionen endnu ikke var trådt i kraft i sidstnævnte stat på tidspunktet for denne domfældelse, for så vidt som konventionen var trådt i kraft i de pågældende kontraherende stater på det tidspunkt, hvor den ret, hvorved endnu en sag blev anlagt, skulle tage stilling til betingelserne for anvendelse af princippet ne bis in idem.

Om det andet spørgsmål

25 Med sit andet spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, hvilket kriterium der skal lægges til grund ved vurderingen af begrebet »samme strafbare handlinger« i gennemførelseskonventionens artikel 54, og nærmere bestemt, om strafbare handlinger, som består i udførsel fra en kontraherende stats område og indførsel på en anden kontraherende stats område af de samme euforiserende stoffer, og som har givet anledning til iværksættelsen af straffesager i begge de berørte stater, er omfattet af dette begreb.

26 I denne forbindelse har den tjekkiske regering gjort gældende, at det er en forudsætning for, at der kan være tale om identiske handlinger, at deres retlige subsumption samt de retlige interesser, der søges beskyttet herved, er identiske.

27 Det fremgår imidlertid for det første af ordlyden af gennemførelseskonventionens artikel 54, som indeholder ordene »samme strafbare handlinger«, at denne bestemmelse kun henviser til selve eksistensen af de pågældende faktiske omstændigheder og ikke til deres retlige subsumption.

28 Det skal ligeledes fastslås, at de ord, der anvendes i nævnte artikel, adskiller sig fra dem, der anvendes i andre internationale instrumenter, der fastsætter princippet ne bis in idem. I modsætning til gennemførelseskonventionens artikel 54 benyttes der i artikel 14, stk. 7, i den internationale konvention af 19. december 1966 om borgerlige og politiske rettigheder — på samme måde som i den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder — begrebet »lovovertrædelse«, hvilket indebærer, at den retlige subsumption af de faktiske omstændigheder er et relevant kriterium med henblik på anvendelsen af princippet ne bis in idem, således som det er fastsat i sidstnævnte instrumenter.

29 Det skal for det andet bemærkes, således som Domstolen fastslog i præmis 32 i Gözütok og Brügge-dommen, der blev afsagt den 11. februar 2003 (forenede sager C-187/01 og C-385/01, Sml. I, s. 1345), at ingen bestemmelse i afsnit VI i traktaten om Den Europæiske Union, der omhandler politisamarbejde og retligt samarbejde i kriminalsager, og hvis artikel 34 og 31 er valgt som retsgrundlag for gennemførelseskonventionens artikel 54-58, og heller ingen bestemmelse i Schengen-aftalen eller i selve gennemførelseskonventionen gør en anvendelse af gennemførelseskonventionens artikel 54 betinget af, at der er sket en harmonisering eller i det mindste en tilnærmelse af medlemsstaternes straffelovgivninger.

30 Princippet ne bis in idem som fastsat i sidstnævnte artikel indebærer nødvendigvis, at der består en gensidig tillid mellem de kontraherende stater i deres respektive strafferetsplejeordninger, og at hver enkelt af de nævnte stater accepterer en anvendelse af strafferetlige bestemmelser, der er i kraft i de øvrige kontraherende stater, uanset om en anvendelse af statens egen retsorden måtte føre til en anden løsning (Gözütok og Brügge-dommen, præmis 33).

31 Det følger heraf, at en eventuelt divergerende retlig subsumption af de samme faktiske omstændigheder i to forskellige kontraherende stater ikke er til hinder for anvendelsen af gennemførelseskonventionens artikel 54.

32 Af de samme grunde kan kriteriet om identitet for så vidt angår den retlige interesse, der søges beskyttet, heller ikke lægges til grund, idet denne kan variere fra én kontraherende stat til en anden.

33 Disse betragtninger støttes endvidere af artikel 54's formål, som er at undgå, at en person, der udøver sin ret til fri bevægelighed, som følge heraf retsforfølges for de samme strafbare handlinger på flere kontraherende staters område (Gözütok og Brügge-dommen, præmis 38, samt dom af 10.3.2005, sag C-469/03, Miraglia, Sml. I, s. 2009, præmis 32).

34 Således som generaladvokaten har anført i punkt 45 i forslaget til afgørelse, sikres denne ret til fri bevægelighed kun effektivt, hvis den person, som har begået en bestemt handling, ved, at når han en gang er blevet dømt og har afsonet sin straf, eller efter omstændighederne er blevet endeligt frikendt i en medlemsstat, kan han bevæge sig inden for Schengen-området uden at skulle frygte at blive retsforfulgt i en anden medlemsstat, fordi denne handling udgør en særlig lovovertrædelse i henhold til retsordenen i sidstnævnte medlemsstat.

35 Da de nationale straffelovgivninger ikke er harmoniserede, ville et kriterium, der hviler på den retlige subsumption af de faktiske omstændigheder eller den retlige interesse, der søges beskyttet, risikere at skabe lige så mange hindringer for den frie bevægelighed i Schengen-området, som der er strafferetssystemer i de kontraherende stater.

36 Under disse omstændigheder er det eneste kriterium, der er relevant med henblik på anvendelsen af gennemførelseskonventionens artikel 54, kriteriet om, at de faktiske handlinger, når disse forstås som en foreliggende helhed af konkrete omstændigheder, der er indbyrdes uløseligt forbundne, er identiske.

37 Hvad nærmere angår en situation som den, der foreligger i hovedsagen, skal det fastslås, at den i princippet kan anses for at bestå af en helhed af handlinger, som efter deres natur er uløseligt forbundne.

38 Det tilkommer imidlertid — således som den nederlandske regering med rette har gjort gældende — de kompetente nationale instanser, som skal tage stilling til, om de pågældende faktiske handlinger udgør en helhed af handlinger, der er uløseligt forbundne i tid og i sted samt med hensyn til deres genstand, at foretage den endelige vurdering af, om dette er tilfældet.

39 I modsætning til, hvad den slovakiske regering har gjort gældende, ændres denne fortolkning ikke af gennemførelseskonventionens artikel 71, som bestemmer, at de kontraherende stater skal træffe alle de foranstaltninger, der er nødvendige for at forebygge og bekæmpe ulovlig handel med narkotika.

40 Således som den nederlandske regering med rette har gjort gældende, opstiller gennemførelseskonventionen ikke en bestemt prioritetsorden mellem de forskellige bestemmelser, og konventionens artikel 71 indeholder i øvrigt ingen bestemmelser, som begrænser anvendelsesområdet for nævnte artikel 54, som på Schengen-området fastsætter princippet ne bis in idem, der er anerkendt som et grundlæggende princip i fællesskabsretten (jf. i denne retning dom af 15.10.2002, forenede sager C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P — C-252/99 P og C-254/99 P, Limburgse Vinyl Maatschappij m.fl. mod Kommissionen, Sml. I, s. 8375, præmis 59).

41 Det følger heraf, at henvisningen i gennemførelseskonventionens artikel 71 til de eksisterende FN-konventioner ikke skal forstås således, at henvisningen er til hinder for anvendelsen af princippet ne bis in idem, der er fastsat i gennemførelseskon-

ventionens artikel 54, som blot forhindrer, at en person forfølges strafferetligt flere gange for de samme strafbare handlinger, uden at der dermed sker en afkriminalisering inden for Schengen-området.

42 I lyset af disse betragtninger skal det andet spørgsmål således besvares med, at gennemførelseskonventionens artikel 54 skal fortolkes således, at:

— det relevante kriterium med henblik på anvendelsen af den nævnte artikel i gennemførelseskonventionen er, at de faktiske handlinger, når disse forstås som en foreliggende helhed af handlinger, der er indbyrdes uløseligt forbundne, er identiske, uanset deres retlige subsumption eller den retlige interesse, der søges beskyttet

— strafbare handlinger, som består i udførsel og indførsel af de samme euforiserende stoffer, og som forfølges strafferetligt i forskellige stater, der har tiltrådt gennemførelseskonventionen, som udgangspunkt skal anses for at være »samme strafbare handlinger« i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i nævnte artikel 54, idet den endelige vurdering heraf tilkommer de kompetente nationale instanser.

Sagens omkostninger

43 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Anden Afdeling) for ret:

1) **Princippet ne bis in idem, der er fastsat i artikel 54 i konventionen om gennemførelse af Schengen-aftalen af 14. juni 1985 mellem regeringerne for staterne i Den Økonomiske Union Benelux, Forbundsrepublikken Tyskland og Den Franske Republik om gradvis ophævelse af kontrollen ved de fælles grænser, undertegnet i Schengen den 19. juni 1990, finder anvendelse på en straffesag, der er iværksat i en kontraherende stat vedrørende handlinger, der allerede har ført til domfældelse af den pågældende person i en anden kontraherende stat, selv om nævnte konvention endnu ikke var trådt i kraft i sidstnævnte stat på tidspunktet for den nævnte domfældelse, for så vidt som konventionen var trådt i kraft i de pågældende kontraherende stater på det tidspunkt, hvor den ret, hvorved endnu en sag blev anlagt, skulle tage stilling til betingelserne for anvendelse af princippet ne bis in idem.**

2) **Ovennævnte konventions artikel 54 skal fortolkes således, at:**

— **det relevante kriterium med henblik på anvendelsen af den nævnte artikel er, at de faktiske handlinger, når disse forstås som en foreliggende helhed af handlinger, der er indbyrdes uløseligt forbundne, er identiske, uanset deres retlige subsumption eller den retlige interesse, der søges beskyttet**

— **strafbare handlinger, som består i udførsel og indførsel af de samme euforiserende stoffer, og som forfølges strafferetligt i forskellige stater,**

der har tiltrådt denne konvention, som udgangspunkt skal anses for at være »samme strafbare handlinger« i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i nævnte artikel 54, idet den endelige vurdering heraf tilkommer de kompetente nationale instanser.

Underskrifter